

[Prima Pagină](#) > [Formare, Rețele Și Agenții Judiciare](#) > [France](#)

Formarea inițială a judecătorilor și a procurorilor din Uniunea Europeană

Conținut furnizat de
Franța

Franța

Descriere generală

Școala Națională de Magistratură (*École nationale de la magistrature*, ENM) este singura instituție care formează judecători și procurori pentru instanțele de drept comun. Formarea inițială este obligatorie pentru a deveni judecător sau procuror (judecător sau *magistrat*) în cadrul instanțelor de drept comun.

ENM formează diferite categorii de persoane; durata formării depinde de modul de recrutare.

Abordarea ENM se bazează pe o combinație de diverse formate de predare complementare, dintre care principalul format constă în coordonarea unor grupuri mici de studiu de către un supraveghetor.

Formatul grupurilor de studiu oferă module tematice pentru grupuri mici, bazate pe simulări de situații. Grupurile de studiu cuprind aproximativ 20 de cursanți cu profiluri diferite și sunt constituite pentru întreaga perioadă de formare de șapte luni la Bordeaux pentru promoția principală. Formatorii au astfel posibilitatea de a asigura o conducere eficientă a grupului și îndrumare individuală personalizată, interactivitatea aflându-se în centrul metodei de predare.

În plus, cursanții beneficiază de formare prin intermediul unor cursuri sau conferințe desfășurate în amfiteatre, ateliere tematice, simulări de situații și de audieri, dezbateri și mese rotunde, lucrări scrise și învățare online.

Există 25 de formatori permanenți (coordonatori de formare) în cadrul școlii de la Bordeaux. 23 dintre aceștia sunt magistrați detașați la ENM pentru o perioadă de maximum șase ani și, prin urmare, sunt în măsură să predea cursuri care să reflecte practica profesională reală din instanță. Echipa de formare este completată de un director al serviciilor de grefă judiciară și de un coordonator pentru predarea limbilor străine. Repartizați într-unul dintre cele opt sectoare de formare, coordonatorii de formare oferă expertiză, supraveghează elaborarea de materiale de formare și predau sau organizează predarea sesiunilor de formare.

În plus, aproximativ 50 de membri ai personalului didactic asociat oferă școlii asistență periodică în ceea ce privește grupurile de studiu și simularea de audieri, în paralel cu activitatea lor desfășurată în calitate de magistrați. De asemenea, sunt invitați și alți profesioniști, inclusiv avocați, medici, profesori și cercetători. În fiecare an, peste 750 de contribuitori oferă expertiză în domeniile dreptului, istoriei, sociologiei, psihologiei, psihiatriei, medicinei legale și criminologiei.

Formarea viitorilor judecători și procurori vizează predarea practicii profesionale specifice funcțiilor pe care le vor îndeplini, cum ar fi redactarea hotărârilor judecătorești și a rechizitoriilor, luarea de interogatorii judiciare, prezidarea ședințelor de judecată sau luarea măsurilor necesare pentru desfășurarea unei cauze civile sau penale. În consecință, 70 % din formare este dedicată stagiilor profesionale, majoritatea fiind desfășurate în cadrul instanțelor. Aceste stagii de practică cu normă întreagă la locul de muncă sunt esențiale pentru formarea practică pentru funcțiile de judecător și de procuror prin introducerea în viitorul mediu de lucru. Supravegherea acestor stagii este asigurată de către magistrați care îndeplinesc rolul de supraveghetori ai stagiilor, sub coordonarea unui director de centru de stagiu.

Stagiarii au statutul atât de magistrat, cât și de funcționar public. După numire, aceștia intră în magistratură și depun un jurământ de confidențialitate în ceea ce privește documentele care le sunt aduse la cunoștință. Stagiarii sunt remunerați pe parcursul formării lor și se angajează să deservească statul francez timp de cel puțin 10 ani.

Accesul la formarea inițială

Admiterea viitorilor judecători în cadrul sistemului judiciar depinde de promovarea unui concurs sau a unei proceduri de selecție pe bază de calificări sau pe baza unui dosar de cerere. Diversitatea căilor de acces în ENM permite recrutarea de candidați care provin din medii academice și profesionale variate. Această diversitate a mediilor asigură reprezentarea fidelă a societății franceze.

Numărul de locuri disponibile pentru diferitele concursuri este stabilit în fiecare an de Ministerul Justiției în funcție de numărul estimat de judecători și de procurori necesari și de constrângerile bugetare.

În fiecare an, ENM organizează trei concursuri de admitere și un concurs suplimentar:

- Primul concurs este destinat studenților cu vârsta de cel mult 31 de ani, care dețin o diplomă de master sau o diplomă echivalentă; cel mai mare număr de solicitanți se înscriu la acest concurs.
- Al doilea concurs este destinat funcționarilor publici, cu o vechime de patru ani de activitate, cu vârsta de cel mult 48 de ani și 5 luni, împlinită la 1 ianuarie din anul în care se desfășoară concursul, iar al treilea concurs este destinat persoanelor cu opt ani de experiență profesională în sectorul privat sau care dețin o funcție obținută în urma unor alegeri; probele sunt comune pentru ambele concursuri.
- Concursul suplimentar este destinat persoanelor cu vârsta peste 35 de ani care au cel puțin șapte ani de experiență profesională.

Cursuri pregătitoare pentru primul concurs

ENM a organizat cursuri pregătitoare pentru „egalitatea de șanse” în scopul promovării diversității recrutării și al sprijinirii candidaților merituoși și motivați care provin din medii sociale defavorizate. În fiecare an, cursanții se pregătesc pe parcursul a cinci cursuri pentru primul concurs de admitere la ENM.

Recrutarea judecătorilor stagiari pe bază de calificări

Pot fi recrutate în acest mod numai persoanele cu vârste cuprinse între 31 și 40 de ani care au experiență în domeniul dreptului, economiei sau științelor umane și sociale care îi califică pentru exercitare de funcții judiciare și care dețin calificări în funcție de statutul lor profesional.

Condițiile de admitere sunt următoarele: selecția este efectuată de către o comisie de promovare pe baza unui dosar întocmit de procurorul general al curții de apel de la locul de reședință al candidatului.

Recrutare directă

Titularii de diplome de master 2 a căror experiență profesională îi califică în special pentru funcțiile judiciare pot fi recrutați în mod direct, fără a trebui să susțină un concurs. Aceștia trebuie să aibă cel puțin șapte ani de experiență profesională pentru a fi recrutați în cadrul unei instanțe de al doilea grad (vârsta minimă: 35 de ani) și cel puțin 15 ani de experiență pentru a fi recrutați în cadrul unei instanțe de prim grad.

Condițiile de admitere sunt următoarele: recrutare pe baza unui dosar de cerere depus la Ministerul Justiției, care transmite dosarul unei comisii. Înainte de a lua o decizie, comisia poate solicita candidatului să efectueze un stagiul de probă de maximum șase luni în cadrul unei instanțe. Acest stagiul de probă organizat de ENM este urmat de un raport de evaluare. După încheierea stagiului de probă, candidatul este intervievat de un juriu însărcinat cu aprobarea și ierarhizarea judecătorilor stagiari, care emite un aviz cu privire la capacitatea acestora de a exercita funcții judiciare. Comisia emite apoi un aviz final cu privire la candidat.

Formatul și conținutul formării inițiale

Durata formării inițiale variază în funcție de modul în care sunt recrutați candidații.

Cea mai lungă perioadă de formare este de 31 de luni în total în cadrul ENM și se bazează pe o alternanță între perioadele de formare practică la locul de muncă și perioadele de studiu la ENM din Bordeaux. Acest format de formare se adresează cursanților recrutați în urma primului tip de concurs (candidați externi), a celui de al doilea tip de concurs (funcționari publici) și a celui de al treilea tip de concurs (opt ani de experiență în sectorul privat), precum și celor recrutați pe baza calificărilor lor (foști avocați, persoane cu doctorat în drept sau cu alte calificări în domeniul dreptului). Primii doi ani ai acestui program („etapa de formare generală”) sunt comuni pentru toți judecătorii stagiați. Aceștia beneficiază de formare cu privire la competențele esențiale, netehnice, ale profesiei, la aspectele mediului de lucru pe care trebuie să le cunoască pentru a îndeplini majoritatea funcțiilor și la tehnicile profesionale de bază comune diferitelor funcții. Pe parcursul acestei perioade, judecătorii stagiați efectuează o serie de stagii de practică, în special în cadrul unei instanțe, unde aplică tehnicile și practicile comune ale profesiei.

Ultimele șase luni ale programului de formare sunt consacrate unei singure funcții pe care judecătorul stagiar a ales-o pentru primul său post. Această perioadă de pregătire pentru primul post începe cu formarea teoretică în cadrul ENM, pe parcursul căreia stagiarul aprofundează tehnicile profesionale și domeniul de competență al funcției pe care a ales-o. Ulterior, aceștia efectuează un stagiu final de practică în cadrul unei instanțe pentru a se pregăti pentru ocuparea unui post. Acest stagiu final de practică ar trebui să le permită să fie pe deplin pregătiți pentru ocuparea unui post.

Pentru calendar, a se vedea [aici](#).

Programul de formare pentru candidații recrutați în mod direct sau în urma concursului suplimentar, toți având o experiență profesională de cel puțin 7 ani sau 15 ani, este mai scurt, dar se bazează, de asemenea, pe alternanța între perioadele de studiu la Bordeaux și stagiile de practică profesională. Acești stagiați urmează o lună de formare la Bordeaux înainte de a începe un stagiu de practică de 4-5 luni în cadrul unei instanțe. În plus, cei care au promovat concursul suplimentar efectuează un nou stagiu de practică după alegerea primului lor post.

Încheierea procesului de formare inițială și de calificare

Evaluare

Formarea inițială a judecătorilor și procurorilor face obiectul unei evaluări pe întreaga durată de desfășurare a programului de formare, atât pe parcursul perioadelor de studiu, cât și al perioadelor de stagiu de practică profesională. Scopul este de a evalua măsura în care stagiarii au dobândit competențele esențiale ale profesiei și de a stăpâni tehnicile specifice fiecărei funcții. Evaluarea în cadrul ENM ia forma unei evaluări continue, precum și a unor teste la încheierea perioadelor de studiu și la finalizarea stagiilor de practică în cadrul instanței.

Evaluările stagiilor de practică sunt efectuate de magistrați detașați în cadrul școlii, care sunt coordonatorii regionali pentru formare. Acești judecători detașați, care își desfășoară activitatea la nivel local în 12 regiuni judiciare formate din mai multe curți de apel, asigură legătura între ENM și instanțe. Ei organizează stagii de practică profesională pentru judecătorii stagiați și asigură supravegherea și evaluarea acestora pe parcursul stagiilor de practică.

La încheierea programului de formare, juriul însărcinat cu aprobarea și ierarhizarea judecătorilor stagiați emite un aviz cu privire la capacitatea fiecărui stagiar de a exercita funcții judiciare după absolvirea cursurilor în cadrul ENM; avizul juriului este emis după interviuarea stagiilor și obținerea unui aviz motivat din partea directorului, pe baza rapoartelor coordonatorului regional pentru formare și ale directorului centrului de stagiu. Stagiarii considerați apti pentru exercitarea funcțiilor de judecător și de procuror își încep apoi ultima etapă a formării înainte de a prelua un post în cadrul unei instanțe, și anume formarea pregătitoare pentru primul lor post.

Prima numire

În urma examenului final de verificare a aptitudinilor și de ierarhizare se întocmește o listă a stagiilor în ordinea rezultatelor. Pe baza acestei ierarhizări, viitorii magistrați își aleg primul post dintr-o listă întocmită de Ministerul Justiției. După încheierea formării pregătitoare înainte de preluarea postului, aceștia sunt numiți în calitate de judecători sau procurori în cadrul instanței unde au fost repartizați. Ulterior, aceștia depun jurământul de magistrat și sunt numiți în primul lor post prin decret al Președintelui Republicii, după consultarea Consiliului Suprem al Magistraturii.

După încheierea formării inițiale, stagiarii pot fi numiți în una dintre cele opt funcții (cu excepția celor care au promovat concursul suplimentar, a căror primă numire nu poate fi decât în funcția de judecător sau de asistent de procuror):

- judecător (*judge*);
- judecător pentru litigii în materie de protecție (*judge des contentieux de la protection*);
- judecător de instrucție (*judge d'instruction*);
- judecător în cadrul instanțelor pentru minori (*judge des enfants*);
- judecător pentru executarea pedepselor (*judge de l'application des peines*);
- asistent de procuror (*substitut du procureur de la République*);
- asistent al procurorului general (*substitut placé auprès du procureur général*);
- judecător subordonat al primului președinte al curții de apel (*judge placé auprès du premier président*).

Ultima actualizare: 19/05/2026

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.